

POLITISK STYRINGSSYSTEM OG DELEGERINGSREGLEMENT

Vedtatt av kommunestyret sak 065/2013. Reglementet trer i kraft frå vedtaksdato. Tidlegare delegeringsvedtak vert oppheva.

Dette dokumentet blir oppdatert når kommunestyret eller andre organ som er delegert mynde frå kommunestyret gjer vedtak om endra delegering eller vidaredelegering av mynde.

Andre utval/nemnder og styrer som ikkje er særskilt nemnde her, og som har sine oppgåver i medhald av lov er: *Valnemnda, valstyret, styret for frivilligsentralen, og utval elles som følgje over fast oversyn over politiske utval/nemnder valt av kommunestyret etter kvart kommuneval.*

Andre dokument som gjeld det politisk styringssystemet i Vaksdal kommune er:

- Reglement for kommunestyret
- Reglement for formannskapet og utval for levekår
- Reglement for godtgjersle for folkevalte

OM DELEGERING AV MYNDE I KOMMUNELOVEN

- Kommunestyret: § 6. Kommunestyre og fylkesting.
- Formannskap: § 8. Formannskap. Fylkesutvalg.
- Ordførar: § 9. Ordfører. Fylkesordfører. Varaordfører.
- Faste utval: § 10. Faste utvalg. Komiteer.
- Rådmann: § 22. Administrasjonssjef og § 23. Administrasjonssjefens oppgaver og myndighet.

FORMÅLET MED DELEGERINGSREGLEMENTET

Formålet med delegering av mynde er å:

- Gje betre service til innbyggjarane ved raske og enkle vedtaksprosessar i heile organisasjonen
- Skape eit klart og turvande skilje mellom politikk og administrasjon. «Linja»
- Sikre ein effektiv, fleksibel og handlekraftig organisasjon
- Sikre rettstryggleik for innbyggjarane.

Det er fleire årsaker til at mynde blir delegert:

- Praktiske årsaker, kommunestyret kan vanskeleg rekke over å behandle og gjere vedtak i alle saker.
- Det krev også en del av administrasjonen å førebu ei sak til politisk handsaming, sjølv om saka er enkel.
- Forsvarleg sakshandsaming, mange saker har behov for at handsaming og vedtak vert gjort av nokon med fagkunnskap som det ikkje kan bli kravd at folkevalde har.
- Omsyn til brukarar av kommunale tenester, folk har som regel bruk for å få svar rimeleg raskt. Det tar lengre tid å ta avgjersler jo lenger opp i høgare avgjerdsnivå saka må handsamast på, og vedtak bør difor bli gjort på lågast mogleg nivå.

Det er også fleire årsaker til at mynde ikkje kan – eller bør – bli delegert:

- Lov gjev ikkje høve til delegering
- Lovverket avgrensar kven som kan få delegert mynde og kva slags mynde dei ulike organ kan få:
- Kommuneloven opnar for delegering av ulik art til: formannskap (§ 8), ordførar (§ 9), faste utval (§ 10 nr.1), komitear (§ 10 nr. 5), styre for bedrift, institusjon og liknande. (§ 11 nr. 3), rådmann (§23 nr. 4), administrasjonsutval (§ 25) og interkommunalt styre (§ 27 nr. 1). Kommuneloven gir ikkje høve til å delegere til andre.
- Fleire særlovar har regler om delegering.
- Forsvarleg sakshandsaming, saker kan vere omfattande og/eller prinsipiell, noko som tilseier at grundig handsaming med fleire aktørar, både faglege og politiske, er naudsynt.
- Demokrati, svært stor grad av delegering frå kommunestyret til enkelte politiske organ eller til rådmann, kan uthola den folkevalde styringa kommunestyret skal stå for i kommune

GENERELLE REGLAR OG DEFINISJONAR

OVERORDNA

Delegering av mynde i Vaksdal kommune skal ta i vare innbyggjarar og andre brukarar av kommunale tenester sin tarr på best mogleg måte.

Delegering av mynde i Vaksdal kommune skal ta i vare omsynet til best mogeleg arbeidsdeling for å sikre heilskapelege og gode politiske prosessar frå informasjon, til initiering av saker til vedtak; «Demokrati heile vegen»

Delegering av mynde i Vaksdal kommune skal ta i vare omsynet til effektivitet og omsynet til kvalitet i avgjelder på best mogeleg måte.

Dette reglementet regulerer avgjerdsmyna til folkevalde organ og administrasjonen. Reglementet er fastsett i medhald av det kommunelova bestemmer og i medhald av særlover for utøving av kommunal mynde.

Delegert mynde skal utøvast etter gjeldande lover, siste revisjon, med gjeldande forskrifter og saksbehandlingsreglar som følgjer av god forvaltingsskikk. Ved større revisjonar av lover som medfører politisk og administrativ omorganisering av avgjerdssystemet skal delegeringsreglementet reviderast.

Delegert mynde skal utøvast lojalt og i tråd med retningslinjer gjeve av overordna organ

GENERELT

Det går fram av § 6 i kommuneloven at kommunestyret er det øvste kommunale organ og treff vedtak på vegne av kommunen så langt ikkje anna følgjer av lov eller delegeringsvedtak.

Utover det som er vedtatt i dette reglementet gjeld også dei til ei kvar tid gjeldande styringsdokument i kommunen, (økonomireglement, personalhandbok, HMT-reglement, kommuneplan og div. fagplanar m.m.). Er det konflikt mellom det som er bestemt i dette reglementet og andre styringsdokument har delegeringsreglementet rangen så lenge det ikkje er i strid med lov. Slike spørsmål må snarast leggjast fram til handsaming så konflikten blir fjerna.

Kommunestyret delegerer avgjerdsmyna etter særlover til andre politiske utval/rådmann dersom det ikkje uttrykkeleg er bestemt i lov eller dette reglementet at kommunestyret sjølv skal fatte vedtak.

Med vedtak meiner ein avgjerd som vert tatt under utøving av offentleg mynde og som generelt eller konkret er bestemmande for rettar eller plikter til private personer (enkeltpersonar eller andre private rettssubjekt).

Med mynde meiner ein her retten til å fatte vedtak.

Å delegere vil sei å tildele andre det ansvar og den mynda som ein sjølv har. Det er verd å merke at ved å delegere mynde gjev kommunestyret anna politisk organ eller rådmannen rett til å forvalte mynde som kommunestyret har. Kommunestyret fråskriv seg ikkje ansvar og mynde.

Når det gjeld delegering av ansvar og mynde frå politisk nivå til administrativt nivå, skal slik delegering (med svært få unntak som følger av lov) gå til rådmannen. Det vil vere opp til rådmannen sjølv å vurdere og avgjere om ansvar og mynde skal delegerast vidare, og i tilfellet til kven.

Elles skal all delegert mynde utøvast i samsvar med dei sakshandsamingsreglar som fylgjer av til ei kvar tid gjeldande lover, føresegner, avtalar og retningslinjer.

Fullført sakshandsaming skal gjennomførast i all sakshandsaming, både når det gjeld politiske og administrative arbeidsrutinar

GOD FORVALTNINGSSKIKK

Tilsette og politikarar i Vaksdal kommune skal følgje god forvaltingsskikk i førebuing og handsaming av saker.

Ein skal ikkje bli utsett for usakleg forskjellsbehandling, openbare urimelege resultat eller oppleve at det blir tatt utanforliggende omsyn i saksbehandlinga.

Organisasjonen og kommunen legg vekt på å ha god kompetanse i forvaltningsrett

Brev, e-postar og anna arkivverdig kontakt med kommunen skal bli svara på utan ugrunna opphold, arkivverdig materiale skal journalførast og arkiverast.

Når brukarar av kommunale tenester treng det, skal dei få opplysningar og rettleiing.

Sakshandsaminga skal være forsvarleg. Den skal være grundig utan at det blir bruka meir tid og ressursar enn naudsynt.

Det meiroffentlege prinsippet skal bli følgd så langt som råd. Ein sak eller eit dokument er i utgangspunktet offentleg og skal bare vere unntatt offentleg innsyn når det er naudsynt og når det er heimla i lov.

Hovudregelen er at klagesaker ikkje vert teken opp til handsaming utan at det føreligg skriftleg klage frå den vedtaket gjeld innan lovmessig klagefrist.

PRINSIPP FOR DELEGERING AV MYNDE

DELEGERINGSREGLEMENT ET BYGGJER PÅ DESSE PRINSIPPA:

Kommunestyret er det øvste organet i kommunen og har det overordna ansvaret for heile verksemda til Vaksdal kommune.

Kommunestyret slutthandsamar alle saker som er av stor "*prinsipiell betydning*" eller som er av «*sentral politisk betydning*».

Kommunestyret handsamar alle saker som kommunelova seier skal handsamast av kommunestyret sjølv (jfr. § 6 i kommunelova). Dessutan vert andre saker handsama av kommunestyret dersom andre lover tilseier dette.

Inndraging av delegert mynde. Delegert mynde kan når som helst trekkjast attende.

Overordna organet står fritt til å krevje attenderapporteringar frå område som er delegert.

Den som har fått delegert mynde, kan overlate til overordna organ å ta avgjerder i spesielle saker.

Eit overordna organ kan av eige tiltak gjere om eit underordna organ sitt vedtak i samsvar med § 35 i Forvaltningslova. (vedtaket må ikkje vere til skade for nokon som vedtaket rettar seg mot).

Mynde til fagpersonar/stillingar heimla i lov.

PRINSIPP FOR DELEGERING TIL FORMANNSKAPET/ANDRE POLITISKE UT VAL:

Formannskap/andre politiske utval får avgjerdsmynde i saker som etter lovverket ikkje kan delegerast til rådmannen og elles slik avgjerdsmynde som er bestemt i dette reglementet.

PRINSIPP FOR DELEGERING TIL RÅDMANNEN:

Rådmannen får fullmakt til å fatte vedtak i saker innanfor det myndeområdet som er bestemt i dette reglementet, når det gjeld kommunelova eller den enkelte særlov og når saka etter ei konkret vurdering blir sett på som å ikkje vere prinsipiell (jfr. § 23.4 i kommunelova).

Eit sentralt skilje i dette delegeringsreglementet, er å avgjere om ei sak er av "prinsipiell betydning" eller av "ikke prinsipiell betydning". Rådmannen fattar vedtak i alle saker av "ikke prinsipiell betydning."

Kva som er "ikke prinsipielt" vert avgjort etter ei konkret vurdering i kvart enkelt tilfelle etter eige regelverk, jf. nedanfor.

NÅR REGLEMENTET ER TAUST:

Når delegeringsreglementet ikkje regulerer mynde på eit saksområde eller etter ei lov, ligg mynda hjå kommunestyret eller hjå den lova peikar på.

FRAMGANGSMÅTE FOR Å AVGJERE OM EI SAK ER PRINSIPIELL

Dersom det er tvil om ei sak er av "*prinsipiell betydning*", eller dersom det er tvil om korleis ei sak av "*prinsipiell betydning*" skal handsamast i det politiske systemet skal ordførar avgjera dette, eller han kan legge saka fram for politisk organ som avgjerd spørsmålet

Det kan som utgangspunkt vere nyttig i vurderinga av "*prinsipiell/ikke prinsipiell*" sak å spørje seg om ein treng meir enn ei fagleg og/eller regelbunden vurdering eller handsaming for å ta avgjerd i saka. Kjem ein inn på politiske klart skjønnsmessige vurderingar eller prioriteringar, er saka å vurdere som prinsipiell.

Det er ein føresetnad at sakshandsamar drøftar med rådmannen når det er tvil om ei sak er prinsipiell eller ikkje. Er rådmannen og i tvil tek ordføraren endeleg avgjerd.

Avklaringane som blir gjort gjennom handsaming av slike tvilstilfelle, utviklar ein sedvane som supplerer reglane i dette delegeringsreglementet.

Det kan lagast egne reglar (vedtekter/retningsliner) for handsaminga av bestemte sakstypar som går att med jamne mellomrom

Kjenneteikn for om saka er prinsipiell er:

- Innleier ny praksis.
- Får følgjer for handsaming av liknande saker i framtida.
- Har store konsekvensar, anten på det økonomiske eller på andre område.
- Går ut over det som er nedfelt i politisk vedteke planverk og/eller andre styringsdokument

KOMMUNESTYRET

Utgangspunktet for kommunal organisering og styring, og dermed også utgangspunktet for delegering er kommunelova: Lov om kommunar og fylkeskommunar 25. september nr.107 1992 siste revisjon.

Kommunestyret i Vaksdal har 21 folkevalde representantar. Etter kommunelova:

Kommunestyret er kommunens øvste organ. Med mindre det er bestemt i lov at anna organ skal ha mynde, eller kommunestyret sjølv har delegert mynde, har kommunestyret sjølv mynda.

Kommunelova avgrensar kva kommunestyret kan delegera til andre. Her er eit utdrag av dei viktigaste punkta,

- Velje formannskap og fastsette området for formannskapets verksemd.
- Velje ordførar og varaordførar.
- Opprette og legge ned faste utval og fastsette området for verksemda til desse.
- Opprette styre for kommunal bedrift.
- Gi mynde i hastesaker.
- Tilsette rådmann og avgjere spørsmål om åremål i leiande stillingar.
- Opprette interkommunale styrer og gi slike mynde til å treffe avgjersler som gjeld verksemda si.
- Overdra tariffmynde til interkommunal samanslutning.
- Overføre mynde til vertskommune med meir om vertskommune.
- Fastsette reglement for sakshandsaming i politiske organ.
- Innbyggjarinitiativ og folkeavrøysting.
- Vedta og endre økonomiplan og vedta og gjere vesentlege endringar i årsbudsjett.
- Velje kontrollorgan og tilsette revisor.
- Vedta
  - Målsetjingar
  - Årsmelding
  - Rekneskap
  - Økonomiplan
  - Årsbudsjett
  - Kommuneplan sin langsiktige del med handlingsplan
  - Planar etter særlovgjeving
  - Standard på kommunale tenester
  - Lån ut over det som er føresett i vedteke budsjett
  - Garanti for andre sine økonomiske plikter.
  - Val av kontrollutval og ordning av revisjonen, mottaking av rekneskapsutgreiingar og utgreiingar om drifta
  - Høyring/uttale frå statleg, fylkeskommunalt eller interkommunalt organ, og som kan få vesentleg innverknad for den kommunale organisering og drift.
  - Andre saker etter innstilling frå formannskap og faste utval

Det er også andre lover som avgjer at kommunestyret sjølv må handsame og gjere vedtak, til dømes valglova og plan- og bygningsloven.

Kommunestyret delegerer ikkje mynde til å:

- Vedta overordna planar eller andre overordna dokument for hele eller deler av den kommunale verksemda.
- Endringar i slike planar eller overordna dokument, som ikkje er vesentlege, kan likevel bli vedteke av det kommunale organ som har planen/dokumentet som del av sitt arbeids- og ansvarsområde.

FORMANNSKAPET

Formannskapet har 7 medlemer med varamedlemmer. Formannskapet sine faste representantar og vararepresentantar skal vere faste medlemmer av kommunestyret. Ordførar er leiar og varaordførar nestleiar i Formannskapet.

MÅLSETJING

Innan rammene som vert lagt i dette reglementet og i samsvar med vedtekne reglement for folkevalt verksemd elles, tek Formannskapet i vare lovpålagte oppgåver samt kommunestyret sitt ansvar for tenestene Vaksdal kommune gjev innan formannskapet sitt arbeids- og ansvarsområde.

Formannskapet har særleg ansvar for at det vert utarbeidd gode målsetjingar, planar og andre styringsdokument for tenestene innan utvalet sitt arbeids- og ansvarsområde. Gjennom dette arbeidet, og gjennom oppfølging av administrasjonen sitt arbeid, skal utvalet bidra til at dei tenestene Vaksdal kommune gjev er så gode som råd.

I dette arbeidet har utvalet ansvar for at innbyggjarar og brukarar av kommunale tenester vert involvert.

ARBEIDS - OG ANSVARSOMRÅDE.

Formannskapet sitt arbeids- og ansvarsområde er etter kommunelova:

- Formannskapet skal behandle og innstille til kommunestyret forslag til økonomiplan, årsbudsjett og skattevedtak - §8
- Hastekompetanse etter kommuneloven § 13. Formannskapet gis myndighet til å treffe vedtak i saker som skulle vært avgjort av anna organ, når det er nødvendig at vedtak treffes så raskt at det ikkje er tid til å innkalle dette.

Delegert frå Kommunestyret:

- Økonomiutval. Formannskapet handsamar alle økonomisaker av overordna art, og alle økonomisaker som krev budsjettendring skal formannskapet handsame.
- Samfunnsutvikling: Særleg ansvar for at det vert utarbeidd gode målsetjingar, planar og andre styringsdokument for tenestene innan utvalet sitt arbeids- og ansvarsområde. Gjennom dette arbeidet, og gjennom oppfølging av administrasjonen v/rådmann sitt arbeid, skal utvalet bidra til at dei tenestene Vaksdal kommune gjev er så gode som råd.
- Kultur (ungdomsarbeid, bibliotek, kulturskule, kulturarbeid, idrett og friluftsliv, kulturminne.m.m.)
- Likestillingsutval i samsvar med føresetnader i Likestillingslova
- Faste utval for plansaker: Formannskapet er Vaksdal kommune sitt planutval.
  - Forvaltning av kommuneplanen.
  - Plan- og byggjesaker.
  - Kart og oppmåling.
  - Landbruksaker (jordlov, skoglov, konsesjonslov og odelslov).
  - Vilt og innlandsfiskesaker – sjå vidare delegering til Vilt og fiskenemnda.
  - Miljø og naturvern også i høve forureiningslova.
  - Matrikkellova.
  - Motorferdsel i utmark.

Formannskapet har følgjande mynde til endeleg avgjerd når det ikkje er tenleg å kalle inn kommunestyret:

- a. Kjøp, avhending, makeskifte eller pantsetjing av fast eigedom og saker om å gje frå seg eller hefta bort noko rett i fast eigedom når eigedomen eller retten har ein verdi på mindre enn kr 5.000.000,-.
- b. Fastsetje pris når kommunestyret har vedteke at ein bestemt eigedom skal kjøpast, avhendast eller heftast bort og ikkje sjølv har fastsett prisen.
- c. Konsesjonar eller avtalar om leveransar, bruksrettar eller særlege råderettar som anten bind kommunen for meir enn 5 år eller har mykje å seia økonomisk for kommunen når verdien det er tale om er lågare enn kr 5.000.000,-.
- d. Disponere ulike disposisjonsfond som ikkje vert delegert til rådmannen

Formannskapet skal handsame saker som er prinsipielle når det ikkje er bestemt at handsamingskompetansen ligg hjå anna kommunalt organ.

Andre saker som naturleg fell innanfor utvalet sitt ansvarsområde eller som ordførar pålegg det å handsame

Formannskapet har slik mynde innan sitt arbeids- og ansvarsområde:

Formannskapet tek i vare kommunestyret sin mynde innan lovverket som gjeld for utvalet sitt arbeids- og ansvarsområde når det ikkje er gjort klårt i lov at kommunestyret sjølv må gjere vedtak. Av dette følgjer:

- Innstillingsmynde til kommunestyret i alle saker innan utvalet sitt ansvars- og arbeidsområde.
- Avgjerdsmynde i prinsipielle saker – saker som skaper presedens for andre saker.
- Avgjerdsmynde i alle saker innan sitt arbeids- og ansvarsområde når sakene ikkje er av særleg overordna karakter eller krev kommunestyrevedtak pga. lov.
- Avgjerdsmynde i alle saker som ikkje er delegert til rådmannen innan utvalet sitt ansvars- og arbeidsområde
- Vedtak i utvalet kan leggjast fram for kommunestyret til vurdering dersom eit mindretall av forsamlinga krev det. Slike krav må setjast fram før møtet er slutt
- Ordførar kan elles krevja slike saker lagde fram for kommunestyret dersom han finn at vedtaket strir mot gjeldande vedtak gjort av overordna organ, eller av andre særlege grunnar.
- Rapportering: Protokollar frå Formannskapet vert refererte for kommunestyret. Det vert elles synt til vedtekne reglement for utvalet.

Andre saker som naturleg fell innanfor utvalet sitt ansvarsområde eller som ordførar pålegg det å handsame.

- Næringsarbeid – ta initiativ til nærings- og utviklingsarbeid i Vaksdal kommune i samarbeid med Vaksdal Næringssekskap. Næringssaker av økonomisk art som ikkje er delegert til Vaksdal Næringssekskap.
- Teknisk drift og kommunal drift der ansvaret ikkje er lagt til andre.
- Sivil beredskap.
- Delegeringsreglement.

LEVEKÅRSUTVALET

Utvalet har 7 medlemer med varamedlemmer. Kommunestyret vel leiar og nestleiar i utvalet.

MÅLSETJING

Innan rammene som vert lagt i dette reglementet, og i samsvar med vedtekne reglement for folkevalt verksemd elles, tek Levekårsutvalet i vare kommunestyret sitt ansvar for tenestene Vaksdal kommune gjev innan kommunen sine velferdstenester «frå vogge til grav».

Utvalet har særleg ansvar for at det vert utarbeidd gode målsetjingar, planar og andre styringsdokument for tenestene innan utvalet sitt arbeids- og ansvarsområde. Under dette kvalitetsstandardar. Utvalet skal sikre kommunestyret sitt eigarskap til gode kommunale tenester og gjennom sitt arbeid sikre heilskap i kommunale tenester. Gjennom dette arbeidet, og gjennom oppfølging av administrasjonen v/rådmannen sitt arbeid, skal utvalet bidra til at dei tenestene Vaksdal kommune gjev er så gode som råd.

I dette arbeidet har utvalet ansvar for at innbyggjarar og brukarar av kommunale tenester vert involvert.

ARBEIDS - OG ANSVARSOMRÅDE.

Levekårsutvalet sitt arbeids- og ansvarsområde er:

- Helse og omsorg (Kommunale helsetenester, omsorgstenester, sosiale oppgåver og tenester, tiltak for funksjonshemma og ruspolitikk, barnevern, flyktningetenesta m.m.)
- Folkehelse
- Oppvekst og opplæring (barnehage, grunnskule, skulefritidsordning og voksenopplæring)
- Andre saker som naturleg fell innanfor utvalet sitt ansvarsområde eller som ordførar pålegg det å handsame

Levekårsutvalet har slik mynde innan sitt arbeids- og ansvarsområde:

Levekårsutvalet tek i vare kommunestyret sin mynde innan lovverket som gjeld for utvalet sitt arbeids- og ansvarsområde når det ikkje er gjort klårt i lov at kommunestyret sjølv må gjere vedtak. Av dette følgjer:

- Innstillingsmynde til kommunestyret i alle saker innan utvalet sitt ansvars- og arbeidsområde. I saker som krev endringar i budsjetttramme er det naudsynt at også formannskapet (som er økonomiutval) handsamar sakene før dei går til kommunestyret.
- Tilsvarande skal planar under levekårsutvalet sitt ansvarsområde også bli lagt fram for formannskapet (som planutval) før saka blir lagt endeleg fram for kommunestyret.
- Avgjerdsmynne i prinsipielle saker – saker som skaper presedens for andre saker.
- Avgjerdsmynne i alle saker innan sitt arbeids- og ansvarsområde når sakene ikkje er av særleg overordna karakter, krev kommunestyrevedtak pga. lov eller krev auka løyingar i budsjett og/eller økonomiplan.
- Avgjerdsmynne i alle saker som ikkje er delegert til rådmannen.

Vedtak i utvalet kan leggjast fram for kommunestyret til vurdering dersom eit mindretall av forsamlinga krev det. Slike krav må setjast fram før møtet er slutt.

Leiaren kan elles krevja slike saker lagde fram for kommunestyret dersom han finn at vedtaket strir mot gjeldande vedtak gjort av overordna organ, eller av andre særlege grunnar.

Rapportering: Protokollar frå levekårsutvalet vert refererte for kommunestyret. Det vert elles synt til vedteke reglement for utvalet

KONTROLLUTVALET

Kontrollutvalet har 5 medlemmer valt av kommunestyret i det konstituerande møte for heile valperioden og elles i samsvar med reglane i Kommunelova § 77, pkt. 2, minst 1 medlem er vald av kommunestyret sine medlemmar.

Oppgåver og mynde

Kontrollutvalet skal føra tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltninga på vegne av kommunestyret og sjå til at kommunen har ein forsvarleg revisjon.

Reglar for kontrollutvalet sitt arbeid, oppgåver, mynde og møteregrlar er fastsett i Kommunelova kapittel 12, særleg § 77. Vidare er "Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner" ein viktig basis for kontrollutvalet si verksemnd.

Kontrollutvalet er eit særskilt kontrollorgan og ikkje eit ordinært politisk organ som kan gjere vedtak om forvaltninga si drift. Kontrollutvalet skal i følgje forskrifa ikkje overprøva politiske prioriteringar som er gjort av kommunen sine folkevalte organ. Det er heller ikkje eit klageorgan. Både ordførar og oppdragsansvarleg revisor har møte og talerett i kontrollutvalet.

Saksførebuing

Kontrollutvalet har eit uavhengig sekretariat som ikkje er knytt til kommunen eller til revisjonen. Sistnemnde er dei som utfører revisjon/kontroll etter bestilling frå utvalet. Kontrollutvalet sine møte vert haldne for opne dører dersom ikkje utvalet vedtek noko anna, jf. kommunelova §77 nr. 8 og forskrift om kontrollutval §19.

Innkallingar og protokollar vert gjort offentlege på kommunen si heimeside.

ELDRERÅDET

Eldrerådet er sett saman av 5 representantar (2 frå kommunestyret og 3 etter forslag frå pensjonistlaga) vald av kommunestyret

Oppgåver og mynde

Eldrerådet er eit rådgjevande organ for kommunen som har hovudfokus på overordna og overgripande saker, og skal ha til uttale følgjande saker:

- årsbudsjett og økonomiplan
- kommuneplanar
- planprogram og konsekvensutgreiingar etter plan – og bygningslova
- planar innan oppvekst, kultur og idrett, helse, pleie og omsorg, friluftsliv
- samferdselssaker og kommunikasjonsplanar
- bustadprogram og reguleringssaker

Eldrerådet skal elles ha til behandling alle saker som gjeld levevilkår for eldre og uttaler frå Eldrerådet i saker som er til handsaming i kommunale organ, skal følgja saksdokumenta som vedlegg i den vidare handsaminga heilt fram til endeleg vedtak vert gjort. I tillegg kan dei sjølv ta opp saker som vedkjem eldre i kommunen.

Eldrerådet skal handsame saker i medhald av lov om eldreråd og elles i samsvar med reglement vedteken av kommunestyret.

Rapportering:

Møteprotokollar frå eldrerådet blir refererte for kommunestyret

Saksførebuing

Kommunen sin administrasjon for tida v/kommunalsjef helse- og omsorg yter sekretariatshjelp til eldrerådet.

RÅD FOR MENNESKE MED NEDSETT FUNKSJONSEVNE

Råd for menneske med nedsett funksjonsevne er sett saman av 4 representantar vald av kommunestyret. 2 av medlemmane vert valde blant medlemmane i kommunestyret, 1 vert vald etter framlegg frå Vaksdal lag for funksjonshemma og 1 representant skal representera menneske med fysisk/psykisk funksjonshemming

Oppgåver og mynde

Rådet er eit rådgjevande organ for kommunen, og skal ha til handsaming og kunna gje uttale i saker som er særleg viktige for menneske med nedsett funksjonsevne.

Rådet skal ha hovudfokus på overordna og overgripande saker, og skal ha til uttale følgjande saker:

- Gje fråsegn til forslag til økonomiplan og årsbudsjett
- Gje fråsegn til kommuneplan og kommuneplanar med verknad for menneske med nedsett funksjonsevne.
- Gje fråsegn til saker som kommunale organ legg fram for rådet.
- Ta del i arbeid med konsekvensutgreningar etter plan og bygningslova som gjeld kommunal verksemnd.
- Ta del i planprosessar vedkommande kommunale bygg (nybygg og ombygging).

Rådet kan på eige initiativ ta opp saker som vedkjem menneske med funksjonshemming.

Rådet skal kvar år leggja fram melding til kommunestyret om verksemda si.

Rådet skal ikkje handsama saker som gjeld einskildpersonar.

Råd for funksjonshemma skal handsame saker i medhald av lov om råd for menneske med nedsett funksjonsevne og elles i samsvar med reglement vedteken av kommunestyret,

Rapportering:

Møteprotokollar frå råd for menneske med nedsett funksjonsevne blir refererte for kommunestyret.

Saksførebuing

Kommunen sin administrasjon for tida v/kommunalsjef helse- og omsorg yter sekretariatshjelp til rådet.

UNGDOMSRÅDET

Ungdomsrådet er sett saman av 5 representantar vald etter særskilt ungdomsval. I tillegg 2 representantar frå elevrådet ved Dale ungdomsskule

Ungdomsrådet skal handsame alle saker som er av relevant for ungdom i samsvar med eigne vedtekter for ungdomsrådet, vedteken av kommunestyret. Ungdomsrådet kan gje direkte tilråding til kommunestyret.

Rapportering:

Møteprotokollar frå ungdomsrådet blir refererte for kommunestyret.

Saksførebuing

Kommunen sin administrasjon for tida v/kommunalsjef oppvekst yter sekretariatshjelp til rådet.

ADMINISTRASJONSUTVALET

Administrasjonsutvalet er sett saman av 7 arbeidsgjevarrepresentantar vald av kommunestyret –medlemmene i formannskapet - og 3 arbeidstakarrepresentantar utpeika av arbeidstakarorganisasjonane.

Administrasjonsutvalet er, i tillegg til å være Vaksdal kommune sitt administrasjonsutval etter kommuneloven og etter avtaleverket Del B §4

Handsaming av saker som gjeld tilhøvet mellom kommunen som arbeidsgjevar og dei tilsette.

- Administrasjonsutvalet foreslår og handsamer overordna retningslinjer for kommunens personalpolitikk, under dette tiltak for likestilling og inkluderande arbeidsliv.
- Drøfting av kvalitets-, fornyings- og utviklingstiltak, oppfølging og implementering av nasjonalt vedtekne reformer, resultat frå KS sine kontaktar med statlege myndigheter samt oppfølging av saker frå sentralt kontaktmøte.

Rapportering:

Møteprotokollar frå administrasjonsutvalet blir refererte for kommunestyret.

Saksførebuing

Kommunen sin administrasjon yter sekretariatshjelp.

ARBEIDSMILJØUTVAL

Rådmannen utpeiker arbeidsgjeverrepresentantar til arbeidsmiljøutvalet. Kommunestyret veljer to politiske representantar.

Oppgåver og mynde

Arbeidsmiljøutvalets arbeids- og ansvarsområde kjem fram av arbeidsmiljøloven og avtaleverket.

Arbeidsmiljøutvalet er sett saman av 4 arbeidsgjeverrepresentantar, 4 arbeidstakarrepresentantar og representant frå verne- og helsepersonalet (AML § 7.1 punkt 4.).

Særlover og avtaler som hører til arbeidsmiljøutvalets arbeids- og ansvarsområde:

- Arbeidsmiljøloven
- Delar av Hovudavtala og Hovudtariffavtala med særavtalar

Arbeidsgjever og arbeidstakar deler på leiarskapet med eitt år kvar.

Rapportering

Møteprotokollar frå arbeidsmiljøutvalet blir refererte for kommunestyret i saker av generell karakter.

Saksførebuing

Kommunen sin administrasjon yter sekretariatshjelp.

KLAGENEMND FOR POLITISKE SAKER

Klagenemnd for politiske saker i Vaksdal kommune har 3 medlemmer valde av kommunestyret.

Oppgåver og mynde

Den er klagenemnd etter forvaltningsloven § 28 2. ledd og handsamar og avgjer klager på vedtak gjort av politiske organ

Dette gjeld ikkje saker der andre instansar, til dømes fylkesmannen, er klageinstans eller når kommunestyret har fatta vedtak. Klagenemnda sine møte vil normalt være ukka på grunn av lovbestemt taushetsplikt.

Klagenemnda skal, nøytralt og sakleg, vurdere om påklaga vedtak er korrekt handsama og vedteke i høve gjeldande lovar, retningsline og andre reglar.

Saksførebuing

Kommunen sin administrasjon yter sekretariatshjelp til klagenemnda.

ORDFØRAR:

Ordføraren er den fremste tillitsvalde blant kommunestyret og formannskapet sine medlemer. Ho eller han representerer kommunen utad og er bindeledd og formidlar synspunkt mellom dei folkevalde og administrasjonen. Ordføraren leier det politiske arbeidet i kommunen.

Ordførar kan la seg representere av varaordførar eller annan kommunestyrrepresentant i representasjonsoppdrag eller i annan samanheng utan at dette betyr at vedkomande overtek ordføraren sitt ansvar eller rettar.

Etter kommunelova:

Ordførar styrer møta i kommunestyret og formannskapet. Han eller ho er kommunen sin rettslege representant og underskriv på vegne av kommunen når slik mynde ikkje er gjeve til andre (§9-3). Ordføraren er såleis kommunen sin juridiske person.

Ordførar har møte- og talerett i alle kommunale organ (§9-4).

Mynde delegert frå kommunestyret etter kommuneloven §9-5:

Ordførar representerer Vaksdal kommune som aksjeeigar i aksjeselskap kommunen eig aksjar i.

Varaordførar er vara for ordførar til dette. Dette gjeld bare når kommunestyret ikkje har vald andre til desse verva.

Ordføraren har "sommarfullmakt", jf. kommunelova § 9 nr. 5, til å gjera vedtak i einskildsaker eller i typar av saker som ikkje er av prinsipielle karakter.

Ordførar tek stilling til om klage på vedtak skal få oppsetjande verknad når vedtak er gjort av politisk organ.

Diverse:

Ordførar har fullmakt til å engasjere setterådmann når rådmannen er ugild.

Ordførar kan innstille i saker som skal til politisk handsaming når rådmannen er ugild.

Ordførar har ansvaret for at samarbeidet mellom de ulike politiske organ blir organisert på formålstenleg måte.

Ordførar har ansvaret for at samarbeidet mellom rådmannen og dei ulike politiske organ blir organisert på formålstenleg måte.

Ordførar avgjer om ei sak er prinsipiell eller ikkje, jamfør «Framgangsmåte for å avgjere om ei sak er prinsipiell eller ikkje».

Er det uklart kva eit politisk vedtak tyder, og det ikkje er tid til å leggje saka fram for organet som har fatta vedtaket, avgjer ordførar korleis vedtaket skal tolkast. Det vert her understreka at denne mynda ikkje må misbrukast, hovudregelen skal vere at vedtaket skal leggjast fram for utvalet for tolking.

Ordførar forheld seg til rådmannen sin administrasjon gjennom rådmannen. Rådmann og ordførar må finna fram til tenleg organisering som tener oppgåveløysinga og utøvinga av politisk og administrativt leiarskap».

Varaordførar

Rammene for funksjonen som varaordførar, er å fungera som ordførar når ordføraren trer mellombels ut av vervet sitt eller når ordføraren har fråvær, jf. pkt. 4.

Er ordføraren mellombels borte frå kommunen må ho eller han varsle dersom fråveret vil føra til at vervet ikkje kan utøvast for ei viss tid. Slik varsel vert gitt til varaordføraren, politisk sekretariat og rådmann før varaordføraren trer inn i ordføraren sin funksjon. Når ordførar er forhindra å gje slike varsel på grunn av sjukdom, vert funksjonen som ordførar tatt opp av varaordførar etter kontakt mellom rådmann og varaordførar.

Varaordføraren trer inn i ordføraren sin stad når:

- Ordføraren er sjukmeld i same omfang som ordførarvervet er sett til (100 %)
- Det oppstår einskildhøve der ein må handla raskt og det ikkje er mogleg for ordførar å ta i vare ordførarfunksjonane. Dette gjeld ikkje mynde til å underskriva dokument på kommunen sine vegne, jf. pkt. 2.

Rapportering:

Vedtak ordførar gjer skal refererast for det organ som har ansvar for saksområdet.

RÅDMANNEN

Oppgåver og mynde etter kommunelova:

Rådmannen sin hovedfunksjon er å leie Vaksdal kommune sin samla administrasjon. Rådmannen skal syte for forsvarleg saksutgreiing og at vedtak blir sett i verk. Rådmannen har møte- og talerett i alle kommunale organ bortsett frå i kontrollutvalet (§23).

Mynde delegert frå kommunestyret i samsvar med kommunelova § 23-4:

Rådmannen har generell rett til å avgjere saker som ikkje er prinsipiell betydning.

Diverse:

Rådmannen innstiller i saker som skal til politisk handsaming med mindre lov og regelverk er til hinder for dette.

I saker der rådmannen har delegert mynde kan rådmannen oppstre som kommunens rettslige representant:

- rådmannen kan bringe saker inn for rettsvesenet (forliksrådet og andre rettsinstansar)
- rådmannen kan melde skadeverk og andre lovbrot til politiet.
- rådmannen kan, innan rammene budsjett og andre politiske vedtak gjev, inngå avtalar og
- skrive under på vegner av kommunen.

Rådmannen skal ta stilling til om klage på vedtak skal få oppsetjande verknad når vedtaket er gjort administrativt.

Personalforvaltning

Rådmannen tek i vare kommunen si mynde i alle personalsaker med unntak av saker som er av prinsipiell karakter

Rådmannen har mynde til å treffe avgjerder i personalsaker i medhald av kommunelova § 24 nr. 1, arbeidsmiljøloven av 17.06.2005 nr. 62 m/forskrifter og andre lover og reglementer, herunder Hovedavtale og Hovedtariffavtale og Vaksdal kommune sitt arbeidsgjevar- og personalreglement.

Økonomiforvaltning

I høve rådmannens mynde i økonomiske saker gjeld økonomireglementet og Vaksdal kommune sitt reglement for finansforvaltning

Anna generell delegering

Delegering etter kommunelova

I medhald av kommunelova § 23 nr. 4 får rådmannen mynde til å treffe vedtak i enkeltsaker eller typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning, under dette:

- a) Kjøp av fast eigedom der kommunestyret har vedtatt ei løyving som dekkjer kostnaden med kjøpet.
- b) Kjøp av fast eigedom der utgiften er tatt inn som ein del av finansieringa ved gjennomføring av byggeprosjekt.
- c) Sal av fast eigedom som ikkje er delegert til formannskapet iht einkvar tid vedtekne prinsipp..

Delegering etter særlov * ikkje uttømmende

Det delegerast til rådmannen alle saker som ikkje er av prinsipiell betydning og som ikkje er delegert til anna organ, under følgjande særlover:

- a) Lov om folkebibliotek av 20.12.1985 nr. 108
- b) Lov om film og videogram av 15.05.1987 nr. 21
- c) Opplæringsloven av 17. 07. 1998 nr. 61
- d) Barnehageloven av 17.06.2005 nr. 64
- e) Voksenopplæringsloven av 19.06.2009 nr. 95
- f) Privatskoleloven av 4.07.2003 nr 84

Lov om kulturminner (kulturminneloven) av 09.06.1978 nr. 50 m/forskrifter

Kommunen sin mynde etter kulturminneloven delegerast til rådmannen i saker som ikkje er av prinsipiell betydning og som det er høve til å delegere.

Rådmannen er delegert all mynde, med unntak av klagesaker etter:

- a) Lov 24.06.2011 nr. 30 om kommunale helse og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) m/forskrifter
- b) Lov 24.06.2011 nr. 29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven) m/forskrifter
- c) Lov 18.12.2009 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen

Rådmannen er delegert all mynde som kan delegerast i henhold til:

- a) Lov 02. juli 1999 nr. 62 om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern (psykisk helsevernloven)
- b) Lov 02. juli 1999 nr. 63 om pasient- og brukerrettigheter (pasient- og brukerrettighetsloven)
- c) Lov 02. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell mv. (helsepersonelloven)
- d) Lov av 9. mars 1973 nr 14 om vern mot tobakkskader(tobakkskadeloven) m/forskrifter
- e) Lov 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester (barnevernloven)
- f) Forskrift 16. desember 1998 nr. 1447 om kommunal betaling for ferdigbehandlede pasienter
- g) Forskrift av 27. februar 1997 nr. 358 om kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene
- h) Forskrift av 14. november 1988 nr. 932 om sykehjem og boform for heldøgns omsorg og pleie
- i) Forskrift av 11. desember 1988 nr. 1018 om disponering av kontantytelser fra folketrygden under opphold i sykehjem og boform for heldøgns omsorg og pleie
- j) Lov om bustøtte (bustøttelova) av 24. august 2012 nr. 64 m/forskrifter og andre boligsosiale støtteordninger

Plan- og bygningsloven (PBL) av 27.06.2008 nr. 71 med forskrifter

Kommunestyret sin mynde etter PBL, som det er høve til å delegere, vert i sin heilskap delegert til rådmannen. Dette gjelder ikkje saker som er delegert til formannskapet

Forurensingsloven av 13.03.1981 nr. 6 med forskrifter

Kommunestyret sin mynde etter forurensingsloven vert i sin heilskap delegert til rådmannen med unntak av:

- a) Mynde etter § 34 tillagt interkommunalt akutt forurensingsutvalg
- b) Mynde etter §§ 30 og 34 til å fastsette forskrift for den kommunale renovasjonsordninga og om avfallsgebyr
- c) Mynde etter kap 9 og 10 (tvangsmult mm og straff).

Lov om serveringsvirksomhet (serveringsloven) av 13.06.1997 nr. 55

Rådmannen har mynde til å behandle alle saker, unntatt klagesaker, , og fatte vedtak etter serveringsloven

Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholloven) av 02.06.1989 nr. 27

Rådmannen avgjer alle saker etter alkohollov hvor mynde ikkje er delegert til Levekårsutvalet eller til annet organ.

21.13 Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg (vass- og avløpsanlegglova) 16. mars 2012 nr. 12 m/forskrifter

Kommunestyret sin mynde etter lov om kommunale vass- og avløpsanlegg vert delegert rådmannen med unntak av § 5 fastsetting av gebyr (vert gjort av kommunestyret)

21.14 Veiloven av 21.06.1963 nr. 23 med forskrifter

Formannskapet er etter lova § 9 vegstyremakt. Med heimel i lova § 9 tredje ledd vert rådmannen delegert mynde i alle saker som ikkje er av prinsipiell betydning.

21.15 Lov om eideomsregistrering (matrikkellova) 17.06.2005 nr. 101 m/forskrifter

Kommunestyret sin mynde etter Matrikkellova delegerast til rådmannen.

21.16 Lov av 18.05.1990 nr. 11 om stadnamn – Stadnamnlova – med tilhør. forskrifter

Kommunestyret sin mynde etter Stadnamnlova delegerast til rådmannen.

21.17 Lov av 23.05.1997 nr. 31 om eiereksjoner – Eiereksjonsloven – med tilhørende forskrifter

Kommunestyret sin mynde etter Eiereksjonsloven delegerast til rådmannen.

21.18 Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlige stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann – og eksplosjonsvernloven) av 14.06.2002 nr. 20 m/forskrifter

Kommunen sin mynde etter nevnte lov m/tilhørende forskrifter – som det er høve til å delegerast til rådmannen. Viktige og prinsipielle saker skal bli lagt fram for kommunestyret. Under dette dokumentasjon av brannvesenet og planer for brannvernarbeidet.

DSB (Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap) er klageinstans for vedtak truffet av Kommunestyret. For vedtak truffet av administrasjonen i henhold til delegert mynde er formannskapet (som kommunen sin klagenemnd) klageinstans, jfr forvaltningslovens § 28 annet ledd.

Lov om friluftslivet av 28.06 1957 nr. 16 m /forskrifter

Kommunen sin mynde etter Friluftsloven delegerast til rådmannen, bortsett fra klagesaker og saker av prinsipiell betydning.

Lov om jord (jordlova) 12.05.1995 nr. 23 m.fl.

Kommunen sin mynde delegerast til rådmannen i alle saker, som ikke er av prinsipiell betydning og som ikke er delegert til andre organ, etter følgjande lover med forskrifter:

- a) Jordloven av 12.05.1995 nr. 23
- b) Konsesjonsloven av 28.11.2003 nr. 98
- c) Odelsloven av 28.06.1974 nr. 58
- d) Skogbruksloven av 27.05.2005 nr. 31

Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag av 10.06 1977 nr. 82 m/forskrifter

Kommunen sin mynde til å fatte vedtak etter lovens § 6 delegerast til rådmannen.

Lov om laksefiske og innlandsfiske av 15.05.1992 nr. 47 m/forskrifter

Kommunen sin mynde til å treffen tiltak etter lova § 12, første ledd delegerast til rådmannen.

Lov av 4. juli 2003 nr. 74 om hundehold (hundeloven) m/forskrifter

Kommunen sin mynde til å gi forskrift om midlertidig ekstraordinær båndtvang etter lovens § 6, annet ledd pkt. f, delegerast til rådmannen.

Lov av 29.05.1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt (viltloven) m/forskrifter

Kommunen sin mynde til å fatte vedtak i alle saker etter viltloven som ikke er av prinsipiell betydning, delegerast til rådmannen

Lov om vegtrafikk (vegtrafikkloven) 18.06.1965 nr. 4 m/forskrifter

Kommunen sin mynde etter vegtrafikkloven med forskrifter delegerast til rådmannen i saker som ikke er av prinsipiell betydning og som det er høve til å delegere.

Forvaltningsloven av 10.02.1967 § 42 m.m.

Kommunestyret gir rådmannen mynde til å ta avgjerd om utsett iverksetting der rådmannen er definert som underinstans i lova sin forstand.

Rådmannen får vidare mynde til å avgjøre (under dette klagesaker) krav om sakskostnader etter forvaltningslova § 36

Lov om havner og farvann av 17.04.2009 nr. 19 med forskrifter

Kommunestyrets og formannskapet sin mynde etter havneloven delegerast rådmannen i enkilsaker. Unntatt er større saker og saker av prinsipiell karakter.

Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) 19.06.2009 nr. 100 m/forskrifter

Kommunen sin mynde etter Naturmangfoldloven delegerast til rådmannen i saker som ikke er av prinsipiell betydning og som det er høve til å delegere.

Lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) av 24.11.2000 nr. 82 m/forskrifter

Kommunen sin mynde etter vannressursloven delegerast til rådmannen i saker som ikke er av prinsipiell betydning og som det er høve til å delegere.

